ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlásené: 15.02.1980 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

11

PREDSEDA VLÁDY ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY

vyhlasuje úplné znenie nariadenia vlády Československej socialistickej republiky zo 4. decembra 1975 č. 135 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom, ako vyplýva zo zmien o doplnení vykonaných nariadením vlády Československej socialistickej republiky z 15. júna 1978 č. 71/Zb. a nariadením vlády Československej socialistickej republiky zo 14. decembra 1979 č. 163 Zb.:

NARIADENIE VLÁDY Československej socialistickej republiky o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 169 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon“):

Nároky na starobný a vdovský dôchodok pri trvalom zamestnaní

§ 1

(1) Pracujúcemu, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), sa poskytuje starobný dôchodok v nezmenenej výške, ak jeho hrubý zárobok nie je vyšší ako 800 Kčs mesačne.

(2) Požívateľke vdovského dôchodku z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), ktorej sa súčasne vypláca starobný dôchodok alebo ktorá dovŕšila vek 57 rokov a vdovský dôchodok poberá samostatne alebo v súbehu s akýmkoľvek iným dôchodkom z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), sa vdovský dôchodok pri zamestnaní nekráti, ak jej hrubý zárobok nie je vyšší ako 800 Kčs mesačne.

(3) Hrubým zárobkom podľa odsekov 1 a 2 sa rozumie zárobok,[1]) z ktorého sa zisťuje priemerný mesačný zárobok,[2]) ale bez príspevku plateného jednotným roľníckym družstvom na čiastočnú úhradu nákladov sociálneho zabezpečenia.

§ 2

(1) Pracujúcemu, ktorý je zamestnaný[3]) po vzniku nároku na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), sa poskytuje starobný dôchodok

a) v nezmenenej výške, ak je zamestnaný

1. v priemyselnej, stavebnej, poľnohospodárskej alebo lesnej výrobe včítane zákazkových prác, opráv a údržby;

2. pri dopravnej, spojovej, geologickej činnosti, vo vnútornom obchode alebo materiálno-technickom zásobovaní;
3. v robotníckych povolaniach alebo ako prevádzkový a obsluhujúci pracovník v komunálnych službách alebo pri zabezpečovaní služieb na úseku kultúrno-výchovnej činnosti;
4. v robotníckych povolaniach alebo ako prevádzkový a obsluhujúci pracovník v prevádzkach zabezpečujúcich hromadné stravovanie osôb;
5. v robotníckych povolaniach v zdravotníckych organizáciách, ako zdravotnícky pracovník v jasliach a mikrojasliach, ako stredný, nižší alebo pomocný zdravotnícky pracovník v nepretržitých alebo trojsmenných prevádzkach v zdravotníckych organizáciách a v zariadeniach sociálnej starostlivosti pri výkone prác v opatrovateľskej službe, ako vychovávateľ v zariadeniach sociálnej starostlivosti pre mládež;
6. pri kuričských, údržbárskych alebo upratovacích prácach alebo pri práci člena závodnej stráže, vrátnika a strážnika;

b) až do výšky 1100 Kčs mesačne, ak je zamestnaný

1. v zdravotníctve, v zariadeniach sociálnej starostlivosti, v komunálnych službách a v prevádzkach zabezpečujúcich hromadné stravovanie osôb pri výkone iných prác, než sú uvedené pod písmenom a) č. 3 až 5;
2. pri nákupe poľnohospodarských výrobkov v bytovom hospodárstve, v ubytovacích službách a v službách cestovného ruchu.

(2) Požívateľke vdovského dôchodku z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), ktorej sa súčasne vypláca starobný dôchodok alebo ktorá dovŕšila vek 57 rokov a vdovský dôchodok poberá samostatne alebo v súbehu s akýmkoľvek iným dôchodkom z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), sa vdovský dôchodok pri zamestnaní poskytuje za podmienok ustanovených v odseku 1.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na pracujúcich, ktorí vykonávajú administratívne práce, a s výnimkou prác uvedených v odseku 1 písm. a) č. 4 a 6, aj práce v riadiacich orgánoch.

§ 3

Pracujúcemu, ktorý bol po vzniku nároku na starobný dôchodok ďalej nepretržite zamestnaný, nepoberal starobný dôchodok ani jeho časť a spĺňa podmienky pre výplatu tohto dôchodku pri zamestnaní podľa § 1 alebo § 2, sa zisťuje priemerný mesačný zárobok na vymeranie starobného dôchodku z úhrnu hrubých zárobkov za posledných 10 (5) kalendárnych rokov pred rokom, do ktorého spadá deň, od ktorého sa priznáva starobný dôchodok, pokiaľ je tento výpočet preňho výhodnejší ako výpočet podľa § 14 ods. 2 zákona. Ustanovenia § 14 ods. 3 poslednej vety a ods. 4 a 5 zákona platia aj tu.

§ 4

(1) Pracujúcemu, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia, sa poskytuje tento dôchodok vo výške jednej polovice, pokiaľ nie je preňho výhodnejšia úprava podľa § 1 alebo § 2, ak jeho hrubý zárobok po vzniku nároku na starobný dôchodok podstatne poklesol; pritom je podmienkou, že podstatný pokles zárobku bol spôsobený skrátením pracovného úväzku alebo zmenou zamestnania.

(2) Za podstatný pokles zárobku pracujúceho sa považuje, ak mesačný hrubý zárobok pracujúceho je aspoň o tretinu nižší ako priemerný mesačný zárobok, z ktorého sa vypočítava starobný dôchodok, ale neobmedzený podľa § 14 ods. 4 zákona.

(3) Polovica starobného dôchodku sa vypočítava zo starobného dôchodku takej výšky, v akej by patril ku dňu, od ktorého sa priznáva polovica tohto dôchodku. Priemerný mesačný zárobok pracujúceho sa zisťuje z hrubých zárobkov dosiahnutých pred rokom, v ktorom mu vznikol nárok na starobný dôchodok; ak pracujúci bol po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný a nepoberal starobný dôchodok ani jeho časť, zisťuje sa priemerný mesačný zárobok z hrubých zárobkov dosiahnutých pred rokom, v ktorom nastal podstatný pokles zárobku na dôchodok, ak je to pre pracujúceho výhodnejšie.

Nároky na dôchodok pri krátkodobom zamestnaní

§ 5

(1) Požívateľom starobného, vdovského a sirotského dôchodku z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), ktorým by sa dôchodok nevyplácal alebo by sa krátil pri zamestnaní, sa poskytuje dôchodok v nezmenenej výške, ak je dôchodca krátkodobe zamestnaný po čas dojednaný najviac na 180 pracovných dní, pokiaľ dôchodca skutočne neodpracoval v takto dojednanom krátkodobom zamestnaní v kalendárnom roku viac než uvedený počet pracovných dní. Do počtu odpracovaných dní sa započítavajú aj dni, za ktoré dôchodcovi patrilo nemocenské, náhrada mzdy, u dôchodcov odmeňovaných mesačnou mzdou aj sviatky, i keď im náhrada mzdy za tieto dni nepatrí. Dni, za ktoré patrila náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku, sa do počtu odpracovaných dní nezapočítavajú.

(2) Dôchodcom uvedeným v predchádzajúcom odseku sa poskytuje dôchodok v nezmenenej výške aj vtedy, keď sú zamestnaní s pracovným úväzkom takého rozsahu, že v kalendárnom roku nepresiahne 1200 pracovných hodín.

(3) Ak dôchodca vykonával v tom istom kalendárnom roku tak práce uvedené v odseku 1, ako aj práce uvedené v odseku 2, hodnotí sa každý deň, v ktorom vykonával práce uvedené v odseku 2, ako jeden pracovný deň; celkový čas trvania všetkých prác nesmie byť v kalendárnom roku dlhší ako 180 pracovných dní.

(4) V prípade zvýšenej potreby pracovných síl pri mimoriadnych udalostiach sa môže najvyšší časový rozsah prác ustanovený v predchádzajúcich odsekoch prekročiť. O rozsahu takého prekročenia a o tom, pre ktoré práce sa povoľuje, rozhodne v prípade jednotlivých mimoriadnych udalostí pre organizácie riadené federálnymi ústrednými orgánmi vláda Československej socialistickej republiky, pre organizácie riadené ústrednými orgánmi republík a národnými výbormi vláda Českej socialistickej republiky a vláda Slovenskej socialistickej republiky.

Nároky na dôchodok pri prácach podľa dohody o pracovnej činnosti alebo pri poskytovaní služieb alebo opráv na základe povolenia národného výboru

§ 6

(1) Požívateľom starobného dôchodku a požívateľkám vdovského dôchodku, ktorí vykonávajú práce podľa dohody o pracovnej činnosti,[4]) sa poskytujú tieto dôchodky len za podmienok a vo výške ustanovených v § 1, 2 a 5. Ustanovenie § 5 o výplate sirotského dôchodku v nezmenenej výške platí obdobne. Ak v dohode o pracovnej činnosti uzavretej na výkon práce podľa § 5 nebol dohodnutý počet pracovných dní (§ 5 ods. 1) alebo počet pracovných hodín (§ 5 ods. 2), počíta sa jeden kalendárny týždeň doby, na ktorú bola dohoda o pracovnej činnosti uzavretá, za päť pracovných dní

(2) Požívateľom starobného dôchodku a požívateľkám vdovského dôchodku, ktorí poskytujú služby alebo opravy na základe povolenia národného výboru,[5]) sa poskytujú tieto dôchodky len za podmienok a vo výške ustanovených v § 1 a 2.

Spoločné ustanovenia

§ 7

Podľa tohto nariadenia sa pracujúcim rozumie pracovník v pracovnom pomere, člen výrobného družstva, člen jednotného roľníckeho družstva, vojak z povolania, príslušník Zboru národnej bezpečnosti a príslušník zboru nápravnej výchovy a pracujúci uvedený v § 3 písm. c) zákona;[6]) zamestnaním sa tu rozumie zamestnanie v pracovnom pomere, pracovná činnosť v pomere člena výrobného družstva a člena jednotného roľníckeho družstva, služba v ozbrojených silách a iné činnosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. a) zákona.[7])

§ 8

(1) Za dobu zamestnania (prác uvedených v § 6), po ktorú sa poskytuje starobný dôchodok alebo jeho časť, sa nárok na tento dôchodok nezvyšuje.

(2) Pracujúci si môže zvoliť miesto výplaty dôchodku zvyšovanie nároku na dôchodok. Uskutočnená voľba sa nemôže meniť pred uplynutím troch mesiacov; ak však ide o prípady uvedené v § 5, môže dôchodca kedykoľvek požiadať, aby sa mu miesto výplaty dôchodku zvyšoval nárok na starobný dôchodok. Doba zamestnania (prác uvedených v § 6) sa hodnotí pre zvýšenie nároku na dôchodok vo všetkých týchto prípadoch podľa všeobecných predpisov odo dňa nasledujúceho po uplynutí obdobia, za ktoré sa mu mesačná splátka dôchodku už vyplatila.

§ 9

Po dobu, po ktorú patrí podľa § 1 až 5 starobný dôchodok alebo jeho časť pri zamestnaní, sa dôchodok vypláca, i keď v tomto čase patrí dôchodcovi nemocenské.

§ 10

Organizácia je povinná uviesť v hlásení orgánu sociálneho zabezpečenia okolnosti, z ktorých je zrejmé, či ide o práce, pri ktorých je dôchodca zúčastnený na výhodách podľa tohoto nariadenia, prípadne či ide o práce uvedené v § 6. Organizácia zodpovedá podľa platných predpisov za škodu vzniknutú neoprávnenou výplatou dôchodku.[8])

§ 11

(1) Pracujúci požívatelia starobných dôchodkov, ktorí sú zamestnaní vo výrobe, službách a ďalšími prácami uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia a ktorým sa po zvýšení podľa ôsmej časti zákona vypláca starobný dôchodok vo vyššej sume než 1100 Kčs mesačne, sú povinní do 31. januára 1976 ohlásiť trvanie takého zamestnania orgánu dôchodkového zabezpečenia, ktorý dôchodok vypláca.

(2) Ak v prípadoch uvedených v odseku 1 výška starobného dôchodku po zvýšení presahuje sumu 1100 Kčs mesačne, upraví sa vyplácaný starobný dôchodok na túto sumu začínajúc splátkou dôchodku splatnou vo februári 1976. Preplatky vzniknuté výplatou splátok starobného dôchodku vo vyššej sume než 100 Kčs mesačne za február a marec 1976 sa nebudú vymáhať, ak dôchodca splnil svoju ohlasovaciu povinnosť.

(3) Pracujúci požívatelia starobných dôchodkov, ktorí vykonávajú administratívne práce v jednotných roľníckych družstvách a ktorým podľa tohoto nariadenia už nepatrí dôchodok pri zamestnaní, sú povinní trvanie takého zamestnania ohlásiť do 10. januára 1976. Výplata dôchodku v týchto prípadoch sa končí splátkou dôchodku splatnou v januári 1976. Preplatky, ktoré by vznikli výplatou splátok dôchodku za január a február 1976 sa nebudú vymáhať, ak dôchodca splnil svoju ohlasovaciu povinnosť.

Záverečné ustanovenia

§ 12

Zrušuje sa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 2/1971 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom.

§ 13

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1976.

Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 71/1978 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 135/1975 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom, nadobudlo účinnosť 1. augustom 1978. Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 163/1979 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 135/1975 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 71/1978 Zb., nadobudlo účinnosť 1. januárom 1980.

Dr. Štrougal v. r.

1) § 14 vyhlášky č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, v znení neskorších predpisov.

2) § 14 zákona č. 121/1975 Zb.

3) Ide o činnosť v odvetviach národného hospodárstva vymedzených vyhláškou č. 113/1972 Zb. o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie odvetví národného hospodárstva, vydanou na základe zákona č. 21/1971 Zb. o jednotnej sústave sociálno-ekonomických informácií.
Pojmy „robotnícke povolania" a „prevádzkoví a obsluhujúci pracovníci" vymedzil Federálny štatistický úrad podľa vyhlášky č. 129/1971 Zb. o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie zamestnaní a jednotnej klasifikácie študijných a učebných odborov.

4) § 232 ods. 2 Zákonníka práce (úplné znenie č. 55/1975 Zb.); pri prácach vykonávaných podľa dohody o vykonaní práce podľa § 232 ods. 3 tohto zákonníka sa poskytuje starobný dôchodok v nezmenenej výške.

5) Zásady č. 20/1965 Zb. pre poskytovanie niektorých služieb a opráv občanmi na základe povolenia národného výboru, schválené uznesením vlády z 3. marca 1965.

6) Napr. členovia orgánov ľudovej kontroly, poslanci národných výborov, pokiaľ sú uvoľnení na výkon poslaneckej funkcie, advokáti.

7) Inou činnosťou je napr. činnosť členov orgánov ľudovej kontroly, poslancov národných výborov, pokiaľ sú uvoľnení na výkon poslaneckej funkcie, advokátov.

8) Povinnosť organizácií viesť záznamy a podávať hlásenia na účely sociálneho zabezpečenia a povinnosť nahradiť neprávom vyplatené dávky ustanovujú § 111 až 113 zákona a § 151 až 159 vyhlášky č. 128/1975 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.